

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614207102
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4614207102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7437/147, IČO: 36 234 176, proti odporcom: 1. maloletá Z. F., nar. XX. XX. XXXX, 2. maloletý T. F., nar. XX. XX. XXXX (právni nástupcovia neb. P. F., zomr. XX. XX. XXXX), obaja bytom X., Q. XX/XX, obaja zastúpení zákonnou zástupkyňou L. F., bytom X., Q. XX/XX, o zaplatenie 488,82 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 7. novembra 2014 č. k. 6C/183/2014-32 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi (t. č. nebohému P. F., právnenému predchodcovi odporcov 1. a 2. rade) náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, článkom 3 ods. 1, 2, článkom 5, článkom 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993. Uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 01. 04. 2008 uzatvoril navrhovateľ s odporcom úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 15.000,-Sk (497,91 eura), ktorý sa odporca zaviazal splácať v mesačných splátkach po 529 Sk (17,56 eura), v počte splátok 60. Zároveň s uzavretím úverovej zmluvy navrhovateľ vopred vnútil odporcovi ako spotrebiteľovi aj iný úkon a to zmluvu o revolvingovom úvere - RÚ I., teda úkon, o ktorý v danom okamihu, keď tento mal záujem o úver, nemal o tento ďalší úkon v danom okamihu záujem. Podpísaním úverovej zmluvy sa odporca tak zaviazal aj o tú časť zmluvy, ktorá sa týkala iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti a to revolvingový úver, ktorá časť textu je písaná podstatne menším písmom ako samotný obsah týkajúci sa úverovej zmluvy. Táto časť je uvedená v dolnej časti úverovej zmluvy, pričom z Hlavy 8 § 1 vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli aj na uzatvorení zmluvy o RÚ I. Z § 2 vyplýva, že navrhovateľ bol oprávnený úverovú kartu zaslať, ak si bude odporca riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že tento právny vzťah mal vzniknúť až v budúcnosti a závisel od posúdenia zo strany navrhovateľa. Takýto postup zo strany navrhovateľa súd považoval za nekalú prax a tiež, posudzujúc nedostatok vôle odporcu vstúpiť do iného právneho vzťahu s navrhovateľom, okrem úveru, ktorý potreboval, preto takýto právny úkon je neplatným právnym úkonom podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predmetný

revolvingový úver z hľadiska zákona č. 258/2001 Z. z. v platnom znení považoval súd za neplatný právny úkon, pretože nebol dostatočne individualizovaný všetkými náležitosťami podľa § 4 ods. 1, 2 tohto zákona. V tejto veci súd dodal, že právna úprava nevylučuje, aby prostredníctvom jednej úverovej zmluvy zmluvné strany uzavreli aj niekoľko úverov. Musí ísť však o platné právne úkony. V predmetnej veci však účastníci v úverovej zmluve súčasne týmto právnym úkonom platne neuzavreli aj zmluvu o revolvingovom úvere, ktorému chýba vôľa odporcu a tiež aj nedostatok jeho individualizácie. Z uvedeného vyplýva, že pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere požadovaných náležitostí podľa § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. a s tým súvisiaci nedostatok písomnej formy predpísanej zákonom, k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere účastníkmi konania nedošlo, a tak túto zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru je potrebné považovať za neplatnú aj pre nedodržanie zákonom predpísanej formy tak, ako to má na mysli ustanovenie § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rovnako z článku 3 Smernice Rady 93/13/EHS vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru bola od začiatku absolútne neplatným právnym úkonom, a preto bolo možné kvalifikovať nárok navrhovateľa ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaný plnením z neplatného právneho úkonu. Na strane odporcu došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože z neplatného právneho úkonu získal majetkový prospech, ktorý predstavuje rozdiel medzi poskytnutým revolvingovým úverom navrhovateľom odporcovi a odporcom vrátenej čiastky. V tejto súvislosti súd poukázal na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., z ktorého vyplýva pravidlo ex offo prihládania súdom na premlčanie, ktoré ustanovenie sa má aplikovať na všetky prípady v čase rozhodovania, a preto nebolo ani zavedené osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti uvedenej právnej úpravy. Otázka vzťahu použitia Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka bola vyriešená zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavedením novelizácie ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. V danej veci, vzhľadom na kvalifikáciu nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia posudzoval súd premlčanie nároku podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie upravuje subjektívnu 2-ročnú premlčaciu dobu, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Pri neplatnom právnym úkone začne táto subjektívna lehota plynúť nasledujúci deň po dni, kedy došlo k plneniu na základe neplatného právneho úkonu, ktorým bezdôvodné obohatenie vzniklo, pretože vtedy sa navrhovateľ dozvedel o výške bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil. Zo splátkového kalendára je zrejmé, že naposledy odporca uskutočnil výber z bankomatu dňa 08. 01. 2011. Posledným dňom uplynutia 2-ročnej premlčacej doby bol deň 09. 01. 2013, pričom navrhovateľ podal návrh na súd dňa 19. 08. 2014, teda po márnom uplynutí premlčacej doby. Preto súd návrh navrhovateľ zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný, náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní podstatné trovy nevznikli a ani náhradu trov konania nežiadal.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V podanom odvolaní namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako i namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t. j. skutočnosť, že navrhovateľ a ani odporca nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola 497,90 eura. Nestotožňuje sa s odôvodnením rozsudku, ktorý uvádza, že dojednaná zmluva o revolvingovom úvere je neplatná, nakoľko nebola prejavovaná dostatočnou vôľou odporcu. Ak odporca nesúhlasil s takýmto dojednaním, nemal predmetný úver čerpať. Odporca sa tak rozhodol na základe svojej slobodnej vôle, a preto nie je pravda, že daný právny úkon nemá dostatok vôle. Okrem toho, danému úkonu predchádza aktivácia karty, kedy sa odporca podľa vlastného presvedčenia a slobodného uváženia rozhodol pre jej aktiváciu. Odporca prejavil slobodnú vôľu hneď niekoľkokrát tým, že aktivoval úverovú kartu a tým, že čerpal finančné prostriedky z úverovej karty. Preto je nespochybniteľné, že vôľový charakter k prejavu tohto úkonu splnený bol. Žiadny platný všeobecne záväzný právny predpis nezakazuje možnosť, aby na základe jednej písomnej úverovej zmluvy bolo dojednaných viacero úverov. Podstatné je, aby predmetná

zmluva spĺňala zákonom stanovené formálne a obsahové náležitosti, čo dotknutá úverová zmluva spolu s úverovými zmluvnými podmienkami spĺňa. Odporca podpisoval príslušnú úverovú zmluvu a uzatváral tak predmetný úverový vzťah s navrhovateľom ako osoba plne spôsobilá na právne úkony, zmluvu podpisoval dobrovoľne, nikto ho k tomuto podpisu nenútil, to znamená, plne si uvedomoval záväzky voči navrhovateľovi v zmysle úverovej zmluvy. Ďalej uviedol, že rozsah, množstvo právnej terminológie alebo písmo v dotknutej úverovej zmluve a úverových zmluvných podmienkach, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, v danom prípade nemôže mať za následok neplatnosť právneho úkonu s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takisto text týkajúci sa dojednaní o revolvingu je písaný takou veľkosťou písma, ktoré umožňuje zistiť obsah dojednaní, s ktorými odporca prejavil súhlas podpísaním úverovej zmluvy. V úverovej zmluve boli konzekventne uplatnené všetky náležité ustanovenia súvisiacich právnych noriem a použitie rôzneho typu a veľkosti písma v úverovej zmluve nie je okolnosťou, ktorá by ju robila neplatnou. Taktiež žiadny právny predpis neustanovuje, kde má byť na listine zachytávajúcej písomný prejav vôle umiestnený podpis. Predmetná úverová zmluva nebola ani v rozpore so zákonom, ani zákon neobchádzala a nebola ani uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi, preto je názor súdu prvého stupňa neopodstatnený a neodôvodnený. Navrhovateľ v žiadnom prípade poskytnutím revolvingového úveru na základe prejednávanej úverovej zmluvy nemohol spôsobiť kvalifikovaný rozpor s dobrými mravmi a nemohol úmyselne poškodiť, či znevýhodniť odporcu.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP pri zachovaní postupu podľa § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť, keď súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 488,82 eura, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 94,61 eura, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 488,82 eura odo dňa 07. 08. 2014 do zaplatenia, ako i trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že dňa 27. 03. 2008 uzatvoril s odporcom ako dlžníkom úverovú zmluvu č. 3803192505, ktorej neoddeliteľnosťou súčasťou sú úverové zmluvné podmienky. Súčasťou tejto písomnej úverovej zmluvy bola aj dohoda zmluvných strán o uzatvorení úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 5807151849, ktorá nadobudla platnosť dňom podpisu úverovej zmluvy a účinnosť až uskutočnením aktivácie karty zo strany odporcu. Odporca prostredníctvom úverovej karty čerpal poskytnutý revolvingový úver vo výške 1.037,04 eura a vrátil len čiastku 441,13 eura. Odo dňa omeškania bol odporca o výške svojho dlhu informovaný v pravidelných mesačných výpisoch z úverového účtu a vyzývaný k úhrade. Napriek uvedenému odporca neplnil svoju povinnosť riadne a včas, preto vyzval odporcu listom zo dňa 28. 05. 2012 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 515,04 eura v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy. Odporca po zosplatení úveru navrhovateľovi nezaplatil žiadnu čiastku z dlžnej sumy, preto sa navrhovateľ obrátil s uplatneným nárokom na súd.

Z obsahu spisu súdu prvého stupňa je zrejmé, že po rozhodnutí prvostupňového súdu napadnutým rozsudkom, odporca dňa 16. 12. 2014 zomrel, pričom právny nástupcami nebohého odporcu sú maloleté deti odporcu - Z. F., nar. XX. XX. XXXX a T. F., nar. XX. XX. XXXX, obaja zastúpení zákonnou zástupkyňou matkou L. F., bytom X., Q. XX/XX.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi

podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval, keď súd prvého stupňa sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku navrhovateľa.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, s ohľadom na dôvody podaného odvolania, odvolací súd dodáva, že navrhovateľ si svoj nárok uplatňuje s poukazom na uzatvorenú úverovú zmluvu č. 3710108749, ktorú uzatvoril s odporcom dňa 01. 04. 2008. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že sa jedná o úverovú zmluvu nazvanú ako Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, úverová zmluva. Uvedená úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti úverovej zmluvy a zároveň v spodnej časti úverovej zmluvy je drobnými písmenami vo vopred formulovanej predtlačí uvedené, že navrhovateľ a odporca ako klient podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutie revolvingového úveru a to s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Hlave 8 a 9 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Navrhovateľ túto zmluvu o poskytnutie revolvingového úveru eviduje pod č. 5807151849. Odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, bol toho názoru, že primárnym záujmom odporcu bolo získanie úveru na základe úverovej zmluvy zo dňa 01. 04. 2008 s konečnou výškou úveru vo výške 15.000,- Sk (497,91 eura). Jediným podpisom žiadosti o poskytnutie úveru v uvedenej výške sa odporca jedným a tým istým podpisom podpísal na spodnú časť predtlačí listiny, ktorá sa týka iného právneho vzťahu a to revolvingového úveru, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti aktivovaním úverovej karty. Odvolací súd má za to, že listina nazvaná Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, ktorá obsahuje v predtlačovej forme ťažko čitateľným drobným písmom i súhlas odporcu s uzatvorením zmluvy o poskytnutie revolvingového úveru a je podpísaná odporcom ako dlžníkom, musí obsahovať všetky náležitosti v zmysle § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. Je preto nesporné, že v čase podpísania návrhu uzatvorenej úverovej zmluvy odporcom, v rámci ktorej odporca mal podpisovať i zmluvu o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej formy, v ktorej by bol tento záväzkovo-právny vzťah bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2 a 3 zák. č. 258/2001 Z. z., je potrebné považovať takúto zmluvu o poskytnutie revolvingového úveru za neplatnú pre nedodržanie zákonom predpísanej formy. K uvedenému odvolací súd dodáva, že zo samotného usporiadania formulára úverovej zmluvy vyplýva, že podstatným predmetom záujmu oboch strán v čase podpisovania zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 15. 000,-Sk. Len veľmi malým a ťažko čitateľným písmom bolo na tejto zmluve uvedené, že sa ňou súčasne uzatvára Zmluva o poskytnutie revolvingového úveru, a to len jednou vetou, s odkazom na úverové zmluvné podmienky. Takýto formulár vzbudzuje vážnu pochybnosť o tom, či bol spotrebiteľ v čase jeho podpisovania informovaný o podmienkach revolvingového úveru, ako i pochybnosť o existencii slobodnej vôle odporcu vstúpiť i do iného právneho vzťahu s navrhovateľom, okrem úveru, ktorý potreboval. Pokiaľ teda súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva o poskytnutie revolvingového úveru je neplatným právnym úkonom, a uplatnený nárok navrhovateľa je s ohľadom na túto skutočnosť potrebné posúdiť ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, takýto záver súdu prvého stupňa je správny. Vzhľadom na dôvody navrhovateľom podaného odvolania, ktorými nenamietal právne posúdenie veci súdom prvého stupňa z hľadiska uplatnenej námietky premlčania, sa k posúdeniu námietky premlčania súdom prvého stupňa odvolací súd bližšie nevyjadruje a len dodáva, že súd prvého stupňa vec správne právne posúdil i z hľadiska premlčania nároku navrhovateľa, na ktoré prihliadol ex offa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešným odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko s odvolacím konaním im žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.